

Na UW o lemingach, oburzonych i straconym pokoleniu

18 grudnia w budynku dawnej Biblioteki Uniwersytetu Warszawskiego blisko 350 osób wzięło udział w debacie „Lemingi – oburzeni – stracone pokolenie? Pytamy o perspektywy młodych Polaków”. Spotkanie zostało zorganizowane przez Samorząd Studentów Centrum Europejskiego UW, Koło Naukowe Europa Nova, Stowarzyszenie Akademickie Centrum Europa oraz Zarząd Samorządu Studentów UW.

Gośćmi wydarzenia byli: Janusz Palikot, Jacek Żakowski oraz Paweł Lisicki. Rolę moderatora a zarazem uczestnika dyskusji pełnił prof. Krzysztof Wielcki (Centrum Europejskie UW). Paneliści podjęli próbę refleksji nad palącymi problemami dzisiejszych młodych Polaków wchodzących na rynek pracy, wobec których używane są ostatnio często modne, ale mgliste etykiety: „leming”, „oburzeni” czy „pokolenie stracone”.

Jako pierwszy głos zabrał redaktor Paweł Lisicki. Na początku zwrócił uwagę na różnicę perspektyw jego pokolenia i obecnych młodych Polaków. Na przełomie lat 80. i 90. było wiele możliwości, pojawiały się nowe perspektywy. Kapitalistyczna rzeczywistość była jednak zupełnie nieznaną, teraz młodzi ludzie raczej wiedzą czego się spodziewać. Zdaniem Pawła Lisickiego nie powinno się określać obecnego młodego pokolenia mianem „pokolenia straconego”, ponieważ każde pokolenie ma tendencje do postrzegania siebie jako wyjątkowego, tym czasem świat jednak się rozwija i nadal następuje poprawa jakości życia, np. jeśli chodzi o bezpieczeństwo osobiste. Paweł Lisicki podjął także próbę zredefiniowania pojęcia „leming”. Tego określenia nie można zdaniem redaktora Lisickiego rozpatrywać w kategoriach pokoleniowych. „Lemingi” to ludzie próbujący ukazać siebie jako nowoczesnych i wolnych, przy czym „wolność” jest tutaj przypisana do konkretnego konsumpcyjnego sposobu myślenia i stylu bycia. Ta postawa – zdaniem Pawła Lisickiego - *tak naprawdę wynika z niedojrzałości i jest charakterystyczna dla peryferyjnych rejonów Europy. Nie umiemy szukać wartości w sobie.*

Tę myśl kontynuował Janusz Palikot, który podkreślał, że - *Polska jest krajem nieprawdopodobnych możliwości.* Poseł Palikot przekonywał, że Polska to bardzo dobre miejsce żeby robić karierę, ponieważ w porównaniu do krajów rozwiniętych jest u nas jeszcze wiele do zrobienia. Widać to także w kontekście reakcji na obecny kryzys. Jak zauważył lider Ruchu Palikota - *tam, gdzie Europejczycy załamują ręce, my szukamy rozwiązania.* Młode pokolenie jest zdaniem Janusza Palikota głodne sukcesu i w tym tkwi szansa Polski.

Z innej strony na tę sprawę spojrział Jacek Żakowski. Do uniwersyteckiej widowni skierował ostrzeżenie: *jesteście na wojnie. Mimo, że nie jest to wojna jaką znamy, wojna, którą widać, to z pewnością świat stracił pewność postępu. Dzisiaj rodzice nie mają pewności, że ich dzieci będą żyć w lepszych czasach niż te, w którym sami dorastali.* Jacek Żakowski wskazywał, że mimo takiego stanu rzeczy młodzi Polacy nie buntują się, nie są zaangażowani. Odbieranie młodzieży przywilejów (np. zniżek kolejowych) nie spotyka się z masowymi protestami – tak typowymi dla Francji czy Niemiec. W Polsce ulice nie płoną. Zdaniem Żakowskiego dopóki młodzi ludzie nie wytworzą wspólnoty kulturowej, nie staną się „pokoleniem” i nie będą walczyć o swoje interesy.

Profesor Wielecki podkreślił, że zerwana została solidarność międzypokoleniowa. Nie rodzi to jednak buntu, powszechne jest raczej „przystosowywanie się”. Z drugiej strony, Krzysztof Wielecki zauważył, że młodzi Polacy dopiero zauważają swoją siłę – objawiła się ona chociażby w protestach przeciwko ACTA. Wątek ten zauważył również Jacek Żakowski w haśle: *You will never unplugged us!* Nawiązując do myśli Alaina Touraine’a, stwierdził on, że realny wybuch nastąpi, gdy ktoś odłączy społeczeństwo od prądu, czyli od rozmaitych form zaangażowania zastępczego typowych dla społeczeństwa konsumpcyjnego – nazwanego (na dużo przed powstaniem terminu lemingi) konsumariatem. Nic nie powoduje buntu i nie jednoczy tak, jak zamach na wolność Internetu.

W dalszej części dyskusji, podczas replik pomiędzy uczestnikami dyskusji oraz sesji pytań od gości debaty prelegenci zastanawiali się nad różnicami w perspektywach młodych Polaków poprzednich pokoleń, dyskutowali nad możliwościami obecnych 20 i 30-latków oraz o tym jak można odblokować energię Polaków i jaką rolę może tutaj pełnić edukacja. Goście debaty kierowali do prelegentów pytania dotyczące szkolnictwa wyższego i jego znaczenia w budowaniu perspektyw dla młodego pokolenia. Pytali także czy naprawdę warto się oburzać, co państwo powinno robić, żeby wesprzeć młodych ludzi, oraz jakie są szanse na rozwój przemysłu w Polsce.

Mimo różnicy światopoglądów, być może pod wpływem uniwersyteckiej atmosfery, uczestnicy debaty doszli do korespondujących diagnoz. Janusz Palikot i Paweł Lisicki zgodzili się, że Polska to kraj wyjątkowych możliwości, któremu potrzeba młodych ambitnych ludzi, którzy przeciwstawią się trendom i zaczną je kreować, zaś Jacek Żakowski i Krzysztof Wielecki dość zgodnie podkreślali, iż zdolność do wyrażania oburzenia społecznego jest warunkiem pozytywnej zmiany. Jak jednak podkreślał Jacek Żakowski: *nie nawołuję do oburzania się bez powodu. – Powodów jest naprawdę sporo* – dodał Krzysztof Wielecki.

Organizatorzy:

Samorząd Studentów Centrum Europejskiego UW

Od wielu lat Samorząd !CE to rozpoznawalny wśród studentów, absolwentów i kadry dydaktycznej organizator wydarzeń związanych z kulturą i studenckim ruchem naukowym. Do jego składu od lat dołączają osoby pomysłowe i zaangażowane w rozwój społeczności Centrum Europejskiego UW. Zespół Samorządu, **realizuje projekty takie jak wyjazdy szkoleniowe i integracyjne, imprezy tematyczne, seminaria, a także akcje charytatywne. Ambicją członków Samorządu jest tworzenie przestrzeni współpracy, zabawy i samorozwoju.**

Koło Naukowe „Europa Nova”

„Europa Nova” to inicjatywa zrzeszająca ambitnych i pomysłowych studentów zainteresowanych tematyką integracji europejskiej i stosunków międzynarodowych. Jego członkowie poza aktywnym udziałem w naukowym życiu Centrum Europejskiego, chcą podejmować działania wykraczające poza standardowy tok studiów. W ramach koła naukowego z sukcesem podejmowane są takie przedsięwzięcia jak wydawanie dwumiesięcznika „!Centrum Europa Świat”, wspieranie działań „Fotokoła !CE” oraz organizacja konferencji, szkoleń i seminariów.

Stowarzyszenie Centrum Europa !CE

Stowarzyszenie !CE zrzesza absolwentów, studentów i przyjaciół Centrum Europejskiego UW w działaniu na rzecz rozwoju społeczności wokół tej jednostki. Wśród jego celów oprócz budowy integracji środowiska !CE znajdują się m.in. podnoszenie kompetencji studentów i absolwentów !CE, organizacja wydarzeń o charakterze naukowym i publicystycznym oraz aktywny udział w organizacji dyskursu publicznego wokół problemów integracji europejskiej, sytuacji geopolitycznej Polski i Europy, a także rozwoju polskiego społeczeństwa i wyzwani dla szkolnictwa wyższego.

Kontakt:

Marcin Fabianowicz, marcin.fabianowicz@konferencjace.org